

IZVJEŠĆE
Stručnog povjerenstva
O REAKREDITACIJI

Akademije likovnih umjetnosti
Sveučilište u Zagrebu

Datum posjeta Visokom učilištu:

27. i 28. svibnja 2015. godine

Srpanj 2015.

SADRŽAJ

UVOD	3
KRATKI OPIS VREDNOVANOG VISOKOG UČILIŠTA	5
ZAKLJUČCI STRUČNOG POVJERENSTVA:	8
PREDNOSTI VISOKOG UČILIŠTA	8
NEDOSTACI VISOKOG UČILIŠTA	8
PRIMJERI DOBRE PRAKSE	9
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE.....	10
1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete	10
2. Studijski programi	10
3. Studenti	11
4. Nastavnici	12
5. Znanstvena i stručna djelatnost.....	13
6. Međunarodna suradnja i mobilnost.....	14
7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije	14
DETALJNA ANALIZA NA TEMELJU STANDARDNA I KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU VISOKOG UČILIŠTA	16
1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete	16
2. Studijski programi	17
3. Studenti	20
4. Nastavnici	21
5. Znanstvena i stručna djelatnost.....	23
6. Međunarodna suradnja i mobilnost.....	25
7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije	26

UVOD

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) izradilo je ovo izvješće o reakreditaciji Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu na temelju samoanalize Visokog učilišta, popratne dokumentacije te posjeta Visokom učilištu.

Postupak reakreditacije koji u petogodišnjim ciklusima provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje, javno tijelo koje je punopravni član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR*) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA*), prema Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju obavezan je za sva visoka učilišta u Republici Hrvatskoj.

Stručno povjerenstvo imenuje Akreditacijski savjet Agencije, neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje visokog učilišta i njegovih studijskih programa.

Ovo izvješće sadrži:

- kratku analizu prednosti i nedostataka Visokog učilišta,
- popis primjera dobre prakse uočenih na Visokom učilištu,
- preporuke za unapređenje i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti kroz postupak naknadnog praćenja),
- detaljnu analizu na temelju standarda i kriterija za reakreditaciju.

Članovi Stručnog povjerenstva:

- David Quin, Dun Laoghaire Institute of Art, Design and Technology, Irska, predsjednik Povjerenstva
- Prof. Egle Ganda Bogdaniene, Vilnius Academy of Arts, Republika Litva
- Prof. dr. sc. Branko Matulić, Umjetnička akademija, Sveučilište u Splitu
- Izv. prof. art. Božica Dea Matasić, Umjetnička akademija, Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku
- Vjekoslav Kiš, Akademija primijenjenih umjetnosti, Sveučilište u Rijeci

Podršku radu Stručnog povjerenstva pružali su:

- Davor Jurić, koordinator, AZVO
- Marina Grubišić, koordinatorica, AZVO
- Goran Briški, prevoditelj, AZVO

Tijekom posjeta, Stručno povjerenstvo održalo je sastanke sa sljedećim skupinama dionika:

- Uprava;
- Radna skupina koja je sastavila dokument samoanalize;
- Studenti koji su se odazvali javnom pozivu za razgovor;
- Prodekanica za nastavu i studente, voditelji studijskih programa i nastavnici;
- Prodekanica za međunarodnu i međusveučilišnu suradnju te voditelji istraživačkih projekata;
- Prodekanica za poslovanje;
- Pročelnici odsjeka;
- Administrativno osoblje;
- Asistenti i znanstveni novaci.

Povjerenstvo je također obišlo knjižnicu, informatičke kabinete, studentsku referadu i učionice Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu te prisustvovalo nastavi tijekom koje je održalo kratak razgovor s prisutnim studentima.

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije i završnog izvješća stručnog povjerenstva, očitovanja visokog učilišta, kao i izvješća o zadovoljavanju kvantitativnih kriterija, Akreditacijski savjet donosi neovisno mišljenje u kojem ministru znanosti, obrazovanja i sporta preporučuje jedno od sljedećeg:

1. **izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta** za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti (produljenje dopusnice)
2. **uskrata dopusnice** za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti
3. **izdavanje pisma očekivanja** s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine. Pismo očekivanja može uključivati privremenu zabranu upisa novih studenata na određeno razdoblje.

Akreditacijska preporuka također sadrži i ocjenu kvalitete visokog učilišta s preporukama za poboljšanje i unapređenje kvalitete.

KRATKI OPIS VREDNOVANOG VISOKOG UČILIŠTA

NAZIV VISOKOG UČILIŠTA: Akademija likovnih umjetnosti, Sveučilište u Zagrebu

ADRESA: Zagreb, Ilica 85

DEKAN: Izv. prof. art. Aleksandar Battista Ilić

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA: Na Akademiji je ustrojeno šest odsjeka: Slikarski odsjek, Kiparski odsjek, Grafički odsjek, Nastavnički odsjek, Odsjek za konzerviranje i restauriranje umjetnina te Odsjek za animirani film i nove medije.

Ustrojene su također i sljedeće katedre: Katedra za crtanje i slikanje, Katedra za grafiku, Katedra za kiparstvo, Katedra za restauriranje umjetnina, Katedra za teorijske predmete, Katedra za likovne tehnologije, Katedra za animaciju i nove medije.

STUDIJSKI PROGRAMI:

Preddiplomski sveučilišni studijski programi:

- Slikarstvo: 4 godine - 240 ECTS-a
- Kiparstvo: 4 godine - 240 ECTS-a (od 3. godine usmjerenja: Kiparstvo, Medaljarstvo i mala plastika)
- Grafika: 4 godine - 240 ECTS-a (od 3. godine usmjerenja: Grafika, Primijenjena grafika)
- Likovna kultura: 3 godine - 180 ECTS-a
- Animirani film i novi mediji: 3 godine - 180 ECTS-a

Diplomski sveučilišni studijski programi:

- Slikarstvo: 1 godina - 60 ECTS-a
- Kiparstvo: 1 godina - 60 ECTS-a (usmjerenja: Kiparstvo, Medaljarstvo i mala plastika)
- Grafika: 1 godina - 60 ECTS-a (usmjerenja: Grafika, Primijenjena grafika)
- Likovna kultura; smjer: nastavnički: 2 godine - 120 ECTS-a
- Animirani film i novi mediji; smjerovi: Animirani film, Novi mediji: 2 godine - 120 ECTS-a

Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studijski program:

- Konzerviranje i restauriranje umjetnina; smjer: Slikarstvo, Kiparstvo: 5 godina - 300 ECTS-a

Poslijediplomski specijalistički sveučilišni studijski programi:

- Grafika: 2 godine - 120 ECTS-a
- Medaljarstvo i mala plastika: 2 godine - 120 ECTS-a

Poslijediplomski (doktorski) sveučilišni studijski programi:

- Slikarstvo: 3 godine - 180 ECTS-a
- Kiparstvo: 3 godine - 180 ECTS-a
- Grafika: 3 godine - 180 ECTS-a

BROJ STUDENATA (izvanredni/redovni/apsolventi): 402 redovnih studenata

BROJ NASTAVNIKA (stalno zaposleni nastavnici, vanjski suradnici): 65 stalno zaposlenih nastavnika, 26 vanjskih suradnika

BROJ ZNANSTVENIKA (doktora znanosti, izabranih u zvanje, redovnih): 63

UKUPAN PRORAČUN (u kunama): 29.700.819 HRK

SREDSTVA MZOS-a: 25.229.272 HRK (84,9%)

VLASTITA SREDSTVA: 1.983.718 HRK (6,6%)

KRATKI OPIS VISOKOG UČILIŠTA:

Akademija je osnovana 1907. godine i najstarija je institucija visokog umjetničkog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Ova tradicija njezina je prednost. Akademija likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu bila je temelj za osnivanje svih ostalih institucija u drugim gradovima Hrvatske čija je djelatnost umjetničko visoko obrazovanje iz područja likovnih umjetnosti. Akademija se tijekom 108 godina svoje povijesti kontinuirano razvijala, osnivajući nove odsjeke i nove studijske programe i unapređujući kvalitetu.

Neki su od važnijih događaja u posljednjih 10 godina:

- Uvođenje novih studijskih programa preddiplomskih i diplomskih studija prema Bolonjskom sustavu;
- Uvođenje projektne nastave (dotad je postojala samo metoda rada u klasama);
- Znatna afirmacija umjetničkog istraživanja i umjetničko istraživačkih projekata;
- Osnivanje poslijediplomskog studija – prvog umjetničkog doktorskog studija na području likovnih umjetnosti u Hrvatskoj;
- Pokretanje programa cjeloživotnog obrazovanja kroz osnivanje poslijediplomskih specijalističkih studija Grafika i Mala plastika i medaljarstvo te sudjelovanje u sveučilišnom programu stjecanja pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičkog obrazovanja;
- Unapređenje rada Ureda za međunarodnu i međusveučilišnu suradnju. Znatno povećanje mobilnosti studenata i nastavnika – naročito međunarodne mobilnosti studenata s akademijama izvan Hrvatske. Ured, koji je osnovan 1996., među prvima na Sveučilištu u Zagrebu, jedan je od najaktivnijih na razini Sveučilišta;
- Znatna afirmacija suradnje s partnerskim institucijama u regiji, Europi i svijetu;
- Znatno unapređenje rada fundusa umjetnina, knjižnice i informatičke službe;
- Izlagaštvo – značajno povećanje aktivnosti Akademijinih izložbi i suradnje s kulturnim i umjetničkim institucijama (vanjskim dionicima), primjerice Muzejom suvremene umjetnosti i Hrvatskim društvom likovnih umjetnika;
- Afirmacija suradnje s gospodarstvom, u obliku projekata, natječaja i nagrada za najuspješnije studente, te definiranje sektora kreativnih industrija kao podloge za zapošljavanje i samozapošljavanje završenih studenata;
- Znatna afirmacija suradnje sve tri umjetničke akademije Sveučilišta u Zagrebu na projektima od kulturnog i društvenog značaja za Grad Zagreb i Republiku Hrvatsku;
- Sporazum o korištenju i korištenje dodatnih 800 m² prostora u centru "Slava Raškaj" u Ilici 83 za sve studijske programe i knjižnicu Akademije; Izrada kapitalnog projekta izgradnje kampusa Akademije, s kompletnom dokumentacijom, u svrhu prostornog objedinjenja

djelatnosti i znatnog poboljšanja uvjeta i kvalitete izvođenja studijskih programa, kao i kapaciteta za izvođenje programa cjeloživotnog učenja.

ZAKLJUČCI STRUČNOG POVJERENSTVA:

PREDNOSTI VISOKOG UČILIŠTA

1. Povjerenstvo pohvaljuje Visoko učilište na kvaliteti izrađene dokumentacije, iskrenosti tijekom razgovora s Povjerenstvom te definiranoj viziji i misiji Akademije, 'u čijem je središtu kreativan, kompetentan, zbrinut i zadovoljan student' (str. 22 Samoanalize).
2. Povjerenstvo pohvaljuje iznimnu predanost, posvećenost i kompetentnost nastavnog osoblja Akademije kao umjetnika. Pohvalna je također i briga koja se iskazuje za studente - studenti Akademiju smatraju svojim drugim domom.
3. Postojeći su prostori vrlo dobri, a Povjerenstvo podržava planove za obnovu i osuvremenjivanje zgrada, opreme i resursa, na dobrobit studenata i zaposlenika.
4. Povjerenstvo pohvaljuje usmjerenost Akademije ka inovacijama i uključivanju studenata i nastavnika u interdisciplinarni istraživački rad i projekte, sa svrhom potvrđivanje vodeće uloge Akademije u hrvatskom društvu i međunarodnoj umjetničkoj sceni.
5. ALU već daje značajan doprinos djelovanju Sveučilišta. S integracijom je administrativnog sustava, sustava osiguravanja kvalitete te sustava usavršavanja nastavnčkih vještina potrebno nastaviti; Akademiji će se time omogućiti kvalitetniji fokus na razvoj i unapređivanje temeljnih umjetničkih vještina, kritičkog promišljanja i učenja kod studenata.

NEDOSTACI VISOKOG UČILIŠTA

1. Komunikaciju sa studentima potrebno je unaprijediti - neophodno je jasno ih uputiti u to što se od njih očekuje i zahtijeva. Potreban je također i kontinuirani razvoj mehanizama koji studentima omogućuju izraziti mišljenje, sudjelovati u postupcima odlučivanja i rješavanja poteškoća te trajnom poboljšavanju Akademije.
2. Akademiji su potrebne učinkovite strukture i mehanizmi razvoja i unapređivanja vještina učenja, poučavanja i ocjenjivanja. Ove bi mehanizme trebalo razviti zajednički, na nacionalnoj razini.
3. Neophodna je ujednačena raspodjela administrativnih obaveza. Povjerenstvo uvažava činjenicu da je Uprava Akademije nova i da su mnogi njezini planovi usmjereni u pravome smjeru. Ipak, predstoji mnogo posla, za što će biti neophodna učinkovita, održiva administrativna potpora.

4. Akademija mora ustrajati u tome da svoju poruku i svoju priču prenese cijelome svijetu. Mišljenje je Povjerenstva da je priča o Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, duga više od stotinu godina, izuzetna. Kada bi bila poznatija, mnogi bi umjetnici, nastavnici i studenti iz cijeloga svijeta, željeli ovdje doći i učiti.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. ALU ima vrlo motivirane, posvećene nastavnike sa snažnim umjetničkim senzibilitetom te fokusirane studente.
2. Akademija je dobro integrirana u Sveučilište te sudjeluje u provođenju novih sveučilišnih politika i procedura, inicijativa i inovacija.
3. Zagrebačka Akademija ima vodeće mjesto među umjetničkim obrazovnim institucijama u Hrvatskoj te privlači studente iz cijele zemlje.
4. Akademija snažno podupire mobilnost nastavnika i studenata.
5. ALU održava čvrste veze s lokalnim gospodarstvom, umjetničkim organizacijama i zajednicom te zauzima vodeće mjesto u području interdisciplinarnih projekata, istraživanja u umjetnosti te poslijediplomskih doktorskih programa.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

1.5. Postoji politika kvalitete te sustav osiguravanja kvalitete, no još nisu odgovarajuće primijenjeni na svim razinama. Ovo se naročito odnosi na uključenost studenata u aktivnosti osiguravanja kvalitete. Isto tako, preporučuje se veće uključivanje vanjskih dionika u Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom.

1.6. Premda Akademija ima svu neophodnu dokumentaciju, u kojoj se jasno opisuju procedure unapređivanja kvalitete, pa i one koje se odnose na praćenje kvalitete nastave i nastavnika, njihova je primjena još u početnoj fazi razvoja. Na razini cijele Akademije neophodno je povećati svijest o potrebi za svakodnevnim unapređenjem nastave i praćenjem kvalitete nastave, a naročito unapređenjem nastavničkih vještina.

2. Studijski programi

2.1. Studenti i drugi dionici nedovoljno sudjeluju u aktivnostima poboljšanja i revizije studijskih programa. Postoji formalna studentska anketa. Budući da je studentski upitnik izrađen na razini Sveučilišta, pitanja ne odražavaju specifičnosti studija umjetnosti i potrebe studenata Akademije. Ne postoji sustav kojim bi se analizirale, sažele i vrednovale studentske potrebe, odnosno poduzele odgovarajuće mjere poboljšanja. Nije opisan niti primjenjen sustav povratnog informiranja.

Vanjski dionici (poslodavci, javni i privatni sektor, civilno društvo) nisu odgovarajuće uključeni u praćenje kvalitete ili reviziju studijskih programa. Komunikacija s partnerima provodi se neformalno, no time nije osigurana sustavna suradnja i njihovo redovito sudjelovanje u praćenju kvalitete studija.

Izrađeni su opći opisi studijskih programa, koji uključuju ishode učenja te opise pojedinačnih kolegija. U opisima kolegija jasno se navode ciljevi, anotacije, oblici i metode, vrste i kriteriji vrednovanja znanja studenata; ipak, potrebno je jasnije naglasiti razliku između ishoda na razini programa i kolegija.

Dodatak diplomi sadrži podatke o položenim kolegijima i stečenim kompetencijama.

Anketiranje alumnijskih i analiziranje rezultata te ankete još se ne provode.

Postoji aktivna neformalna komunikacija s vanjskim dionicima (poslodavcima, javnim i privatnim sektorom i civilnim društvom) i studentima.

Nije posve jasno na koji se način provodi praćenje i revizija studijskih programa, tko su odgovorne osobe te tko sudjeluje u procesima osiguravanja kvalitete studijskih programa.

Povjerenstvo preporučuje sljedeće:

- aktivnije uključiti studente u razvoj kvalitete studijskih programa
- unaprijediti studentsku anketu te osigurati da se rezultati ankete analiziraju i koriste u daljnjem razvoju kvalitete studijskih programa
- uključiti Studentski zbor u anketu
- formalizirati suradnju s vanjskim dionicima (poslodavcima, javnim i privatnim sektorom i civilnim društvom) te ih uključiti u postupke praćenja kvalitete i revizije studijskih programa
- uključiti asistente u postupke praćenja kvalitete i revizije studijskih programa.

3. Studenti

Zaključak je Povjerenstva da je većina studentskih potreba zadovoljena. Neki se problemi mogu riješiti s vremenom: adekvatnije studentske ankete, aktivniji Studentski zbor, bolja pripremljenost za tržište rada (kolegiji iz područja menadžmenta), unapređivanje vještina akademskog i kreativnog pisanja, bolja oprema za određene kolegije te - kao što su studenti i sami istaknuli - bolja komunikacija na svim razinama (studenti - asistenti - nastavnici - uprava - razvoj programa - poboljšanje programa).

Nekoliko je stvari za pohvalu: studenti su zadovoljni mogućnostima mobilnosti, prehranom na Akademiji te uvjetima rada; općenito uzevši, studenti su zadovoljni Akademijom i većina njih bi je ponovo upisala. Može se ustvrditi da su studenti Akademije primijenjenih umjetnosti u Zagrebu zadovoljni studenti.

3.2. Akademija pruža potporu studentima u njihovim izvannastavnim aktivnostima. Studenti imaju mogućnost ostati i raditi u prostorijama Akademije i izvan nastave. Studenti se informiraju putem e-pošte i postera o natjecajima i projektima na koje se mogu prijaviti. Postoje neke hvalevrijedne aktivnosti u kojima studenti mogu sudjelovati, primjerice na Nastavničkom odsjeku na Jabukovcu: 24-satno crtanje stripa, Cash&Carry, Dani otvorenih vrata itd.

3.3. Studentima je omogućeno mentorstvo i savjetovanje. Većina studenata koristi mogućnost savjetovanja kako bi poboljšala svoje vještine. Ne postoji, međutim, mogućnost profesionalne orijentacije kojom bi se osigurao osobni i profesionalni razvoj studenata. Studente se ne upoznaje s potrebama tržišta rada niti ih se informira ili potiče na samozapošljavanje. Psihološko savjetovanje omogućeno je svim studentima Sveučilišta u Zagrebu.

3.4. Načini i postupci provjere znanja uspostavljeni su i objavljeni, no u praksi se razlikuju od nastavnika do nastavnika, kao i njihovih asistenata. U nekim su slučajevima asistenti bolje upoznati s radom studenata te bi njihovu ocjenu trebalo uzimati u obzir. Neki nastavnici ozbiljnije uzimaju u obzir mišljenje svojih asistenata o studentskom radu,

dok ga drugi zanemaruju. Povratne informacije koje studenti dobivaju od nastavnika također se razlikuju od nastavnika do nastavnika, što je vezano i uz nastavničke vještine. Nastavničke je vještine nastavnika svakako potrebno unaprijediti. Ipak, valja napomenuti da je umjetnost specifično područje u kojemu je ocjenjivanje izuzetno teško, čak i s jasno definiranim ishodom učenja. Mogućnost žalbe na ocjenu definirana je Statutom.

3.6. Službene mrežne stranice Akademije predstavljaju problem. Mrežne bi stranice trebale biti najvažniji medij za informiranje javnosti o radu Akademije, no neodgovarajući dizajn stranica ALU-a korisniku otežava pristup željenim informacijama.

3.7. Očito je da problem sa Studentskim zborom postoji već neko vrijeme. Studenti sami sebe krive za inertnost, nedostatak interesa i neaktivnost. Dužnost je studenata uključiti se u život Akademije, a Studentski je zbor sredstvo uz pomoć kojega oni mogu unaprijediti svoje iskustvo studiranja. Bez Studentskog zbora oni nemaju načina kako poboljšati studentski standard i utjecati na važne odluke koje se tiču kvalitete njihova obrazovanja. Preporuka je Povjerenstva da novi Studentski zbor izradi vlastiti statut. Takav statut, koji bi se fokusirao na specifične interese studenata, omogućio bi lakše djelovanje Zbora i bolje bi predstavljao studente Akademije.

Sa studentima je potrebno razviti bolju komunikaciju, uz kvalitetnije informiranje. Studente se najviše može čuti tek kada je posrijedi neki ozbiljan problem, koji primjerice dovede do žalbe (kada je već prekasno). U bilo kojem drugom slučaju oni rijetko izražavaju svoje mišljenje ili ukazuju na probleme - ponekad se za neki problem koji se mogao riješiti odmah čuje tek nakon nekoliko mjeseci.

Kada bi unutarnji sustavi na instituciji bili otvoreniji studentima, studenti bi otvorenije izražavali svoje mišljenje ili ukazivali na probleme.

3.8. Zbog specifičnosti umjetničke akademije, studentske ankete predstavljaju ozbiljan problem. Postojeće ankete nisu adekvatne za ovu instituciju, budući da je mnogo situacija u kojima se anonimnost ankete može dovesti u pitanje. Trebao bi postojati neki drugi način da studenti ocjenjuju svoje nastavnike. Uz to, studenti ne dobivaju na uvid rezultate anketa kao što bi trebali.

4. Nastavnici

4.1. Akademija treba razviti odgovarajuća pravila za umjetničko-nastavno osoblje, koja osiguravaju njihovo usavršavanje u skladu s potrebama misije. Ovo je značajan izazov i na nacionalnoj razini, za umjetničko-nastavno osoblje na svim umjetničkim akademijama u Hrvatskoj. ALU bi, u suradnji s drugim akademijama, trebao organizirati više obaveznih radionica, predavanja i konzultacija za nastavnike. Njih je potrebno poticati da prepoznaju ovu potrebu za razvojem kvalitete svojih nastavničkih vještina, kao što prepoznaju potrebu za trajnim profesionalnim i umjetničkim usavršavanjem.

Povjerenstvo preporučuje suradnju svih akademija i sveučilišta u Hrvatskoj na zajedničkom razvoju nastavničkih vještina. Ponuda strukturiranog edukacijskog programa Učenje, Poučavanje i Ocjenjivanje za nastavnike i asistente (možda i na nacionalnoj razini), odnosno potpora za sudjelovanje u programu, bila bi također učinkovit način 'nagrađivanja'. Takvim strukturiranim, zajedničkim pristupom poboljšalo bi se poučavanje i učenje, od čega bi korist imali svi nastavnici, asistenti i (što je najvažnije) studenti.

Nastavnike je potrebno poticati na sudjelovanje u programima akademske razmjene i međunarodnim radionicama, seminarima, itd. Iskustvo inozemnih kolega može pomoći u osobnom razvoju, kao i razvoju planova za budućnost same institucije.

5. Znanstvena i stručna djelatnost

Povjerenstvo pohvaljuje usmjerenost Akademije ka inovacijama i uključivanju studenata i nastavnika u interdisciplinarni istraživački rad i projekte, sa svrhom potvrđivanje vodeće uloge Akademije u hrvatskom društvu i na međunarodnoj umjetničkoj sceni. Pozitivan dojam ostavlja i povjerenje koje Sveučilište u Zagrebu ukazuje Akademiji njezinim uključivanjem u razvoj sveučilišnih politika, strategija, inovacija i novih inicijativa. Preporuka bi Akademiji bila razmotriti osnivanje posebnog ureda za istraživanje i izvaninstitucionalne aktivnosti.

5.1. ALU ima definiran strateški plan istraživanja te kvalitetne planove za neka interdisciplinarna istraživanja, no praćenje, vrednovanje i planiranje takvih aktivnosti u budućnosti bi se trebalo provoditi uz pomoć ključnih pokazatelja učinkovitosti, po mogućnosti takvih koji će biti jasno razumljivi Sveučilištu i Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta.

5.5. ALU ima nekoliko učinkovitih mehanizama za prepoznavanje i poticanje izvrsnosti svojih zaposlenika, no ne postoji definirani, strukturirani sustav nagrađivanja. Sustav nagrađivanja mogao bi uključivati dozvolu korištenja prostora Akademije (npr. ateljea) nastavnicima, a naročito asistentima, izvan radnog vremena (navečer, vikendima ili čak tijekom praznika i blagdana). Drugi načini 'nagrađivanja' mogli bi, s vremenom, uključivati i potporu ili poticaj za sudjelovanje u strukturiranom edukacijskom programu Učenje, Poučavanje i Ocjenjivanje za nastavnike i asistente (možda i na nacionalnoj razini). Svojevrсна bi 'nagrada' mogla biti i jasan, transparentan sustav napredovanja asistenata, s čvrsto definiranim rokovima. Konačno, 'nagrada' asistentima mogla bi biti i poboljšanje uvjeta rada i broja radnih sati, uzevši u obzir da većina njih odraduje dvostruki broj sati.

6. Međunarodna suradnja i mobilnost

6.5. ALU je samo djelomično osigurao odgovarajuće uvjete za privlačenje stranih studenata. Preporuka je Akademiji nastaviti s razvojem suradnje i povećanjem broja bilateralnih i Erasmus sporazuma s inozemnim partnerskim institucijama. Potrebno je također unaprijediti mrežne stranice na engleskom jeziku, kako bi se Akademija i aktivnosti koje ona provodi približili javnosti te zainteresirane informiralo o mogućnostima studiranja u Zagrebu. Izvođenje kolegija ili studijskih programa na engleskom jeziku privuklo bi strane studente, a od koristi bi bilo i za domaće (svladavanje stručne terminologije na engleskom jeziku olakšalo bi im zapošljavanje po završetku studija te pospješilo mobilnost). Kao što je već navedeno, ALU treba ustrajati u tome da održi i dalje razvija svoju vodeću ulogu i status u hrvatskom društvu, kontekstu visokog obrazovanja te na međunarodnoj umjetničkoj sceni. ALU ima snažan i jedinstven umjetnički glas koji bi se trebao čuti puno šire; dužnost bi Akademije trebala biti trajno zagovarati važnost umjetnosti u društvu.

6.6. Povjerenstvo drži da je ALU samo djelomično osigurao odgovarajuće uvjete za privlačenje inozemnih nastavnika. Preporuka je Akademiji nastaviti s razvojem suradnje i povećanjem broja bilateralnih i Erasmus sporazuma s inozemnim partnerskim institucijama. Potrebno je unaprijediti mrežne stranice na engleskom jeziku, kako bi se Akademija i aktivnosti koje ona provodi približili javnosti te zainteresirane informiralo o mogućnostima poučavanja i učenja u Zagrebu. Izvođenje kolegija ili studijskih programa na engleskom jeziku također bi privuklo strane nastavnike, od čega bi studenti ALU-a imali znatne koristi (svladavanje stručne terminologije na engleskom jeziku olakšalo bi im zapošljavanje po završetku studija te pospješilo mobilnost). Mišljenje je Povjerenstva da je priča o Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, stara već preko stotinu godina, izuzetna. Kada bi bila poznatija, mnogi bi umjetnici, nastavnici i studenti iz cijeloga svijeta, željeli ovdje doći i učiti.

7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije

7.4. Neki zaštitni protokoli (korištenje i raspoloživost zaštitnih maski, skladištenje kemikalija, zaštita od štetnih isparavanja, svjetlosne i sigurnosne oznake, vatrogasni aparati te osnovna edukacija o sigurnosti i zaštiti) usklađeni su ili se usklađuju s europskim standardima. U glavnoj zgradi ne postoji alarmni sustav, odnosno sustav za otkrivanje i dojavu požara, a ne provode se niti evakuacijske vježbe. Preporuka je Povjerenstva izraditi plan evakuacije u slučaju požara te provoditi vježbe barem jednom ili dvaput godišnje (ovo je važno naročito za studente prve godine koji neće znati što činiti ili gdje krenuti u slučaju požara - to im je potrebno objasniti, provesti ih kroz evakuacijske procedure te omogućiti da kroz vježbu samostalno napuste zgradu.) Evakuacija bi se trebala provesti u roku od nekoliko minuta. Potrebno je također

izraditi i redovito revidirati odgovarajuću strategiju za evakuaciju osoba s invaliditetom (studenata, nastavnika i posjetitelja). Na Akademiji je odnedavno poboljšan pristup osobama u invalidskim kolicima te su opremljeni posebni toaleti za osobe s invaliditetom.

7.6. Za institucije ove veličine i značaja, postojeća je knjižnica – premda solidno opremljena – premala, i potrebni su dodatan radni prostor i računala za studente (budući da knjižnica nije samo mjesto za posuđivanje literature). Suvremena knjižnica treba obuhvaćati/sadržavati i radni prostor za studente, računala, skenere i pisane, pristup bazama podataka kao što su JSTOR i Lynda, pretplatu na relevantne e-časopise te mogućnost nabave e-knjiga (što bi studentima trebalo biti dostupno i kada se nalaze izvan prostora Akademije).

DETALJNA ANALIZA NA TEMELJU STANDARDA I KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU VISOKOG UČILIŠTA

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

- 1.1. Akademija je usvojila misiju i viziju i izradila jasan prijedlog strategije, kojom su definirani strateški ciljevi, mehanizmi praćenja i uključenost vanjskih dionika. Preporučuje se što skorije usvajanje strategije te izrada jasnog i realističnog plana aktivnosti za njezinu provedbu.
- 1.2. Usvojena dokumentacija ukazuje na promišljene strateške ciljeve, koji su pobliže opisani u predloženom modelu praćenja provedbe. Organizacijska struktura jasno je objašnjena, s odgovarajuće definiranim opisom horizontalne i vertikalne odgovornosti. Preporučuje se strateško uključivanje studenata i vanjskih dionika.
- 1.3. Svi strateški dokumenti Akademije usklađeni su sa sveučilišnima i značajno pridonose ispunjenju sveučilišne Strategije.
- 1.4. Svi studijski programi usklađeni su s misijom i vizijom Akademije. Preporučuje se daljnji, usmjeren i koordiniran razvoj studijskih programa. Važno je osigurati da se studijski programi mogu brzo prilagoditi potrebama društva, no da istovremeno ne gube ništa od izvorne kvalitete i misije.
- 1.5. Postoji politika kvalitete te sustav osiguravanja kvalitete, no još nisu odgovarajuće primijenjeni na svim razinama. Ovo se naročito odnosi na uključenost studenata u aktivnosti osiguravanja kvalitete. Preporučuje se također veće uključivanje vanjskih dionika u Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom.
- 1.6. Premda Akademija ima neophodnu dokumentaciju u kojoj se jasno opisuju procedure unapređivanja kvalitete, pa i one koje se odnose na praćenje kvalitete nastave i nastavnika, njihova je primjena još u početnoj fazi razvoja. Na razini cijele Akademije neophodno je povećati svijest o potrebi za svakodnevnim unapređenjem nastave i praćenjem kvalitete nastave, a naročito unapređenjem nastavničkih vještina.
- 1.7. Praćenje i unapređenje kvalitete umjetničkog stvaranja i istraživanja na Akademiji dobro je razvijeno. Studente bi trebalo što ranije i što više uključiti u istraživački rad.
- 1.8. Definirani su etički standardi za nastavnu i istraživačku djelatnosti, a studenti, nastavnici i drugi dionici upoznati su s njima. Procedure za praćenje neetičnog ponašanja usporedive su s onima na renomiranim visokim učilištima u Europi.

2. Studijski programi

2.1. Mehanizmi praćenja i poboljšanja kvalitete studijskih programa učinkoviti su, dijelom dokumentirani, redovito se primjenjuju te je njima formalno definirano sudjelovanje relevantnih dionika, naročito studenata.

Međutim, njihovo je stvarno sudjelovanje u poboljšanju i reviziji studijskih programa nedovoljno. Postoji formalna studentska anketa. Budući da je studentski upitnik izrađen na razini Sveučilišta, pitanja ne odražavaju specifičnosti studija umjetnosti i potrebe studenata Akademije. Ne postoji sustav putem kojega bi se analizirale, sažele i vrednovale studentske potrebe, odnosno poduzele odgovarajuće mjere poboljšanja. Sustav povratnog informiranja nije definiran niti primijenjen.

Vanjski dionici (poslodavci, javni i privatni sektor, civilno društvo) nisu odgovarajuće uključeni u praćenje kvalitete ili reviziju studijskih programa. Komunikacija s partnerima provodi se neformalno, no time nije osigurana sustavna suradnja i njihovo redovito sudjelovanje u praćenju kvalitete studija.

Izrađeni su opći opisi studijskih programa, koji uključuju ishode učenja te opise pojedinačnih kolegija. U opisima kolegija jasno se navode ciljevi, anotacije, oblici i metode, vrste i kriteriji vrednovanja znanja studenata; ipak, potrebno je jasnije naglasiti razliku između ishoda na razini programa i kolegija.

Dodatak diplomi sadrži podatke o položenim kolegijima i stečenim kompetencijama.

Anketiranje alumna i analiziranje rezultata te ankete još se ne provode.

Postoji neformalna komunikacija s vanjskim dionicima (poslodavcima, javnim i privatnim sektorom i civilnim društvom) i studentima.

Nije posve jasno na koji se način provodi praćenje i revizija studijskih programa, tko su odgovorne osobe te tko sudjeluje u procesima osiguravanja kvalitete studijskih programa.

Povjerenstvo preporučuje sljedeće:

- aktivnije uključiti studente u razvoj kvalitete studijskih programa
- unaprijediti studentsku anketu te osigurati da se rezultati ankete analiziraju i koriste za daljnji razvoj kvalitete studijskih programa
- uključiti Studentski zbor u anketu
- formalizirati suradnju s vanjskim dionicima (poslodavcima, javnim i privatnim sektorom i civilnim društvom) te ih uključiti u postupke praćenja kvalitete i revizije studijskih programa
- uključiti asistente u postupke praćenja kvalitete i revizije studijskih programa.

2.2. Budući da se upisne kvote određuju na razini Sveučilišta, Akademija nije obavezna provoditi redovne analize potreba društva. Ipak, prolaznost i dostupni resursi analiziraju se te uzimaju u obzir prilikom određivanja upisnih kvota. Nema sustavne suradnje sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje. Iako rezultati analiza bitno ne utječu

na upisne kvote, upisne se kvote definiraju u skladu s veličinom institucije, dostupnošću nastavnih i istraživačkih resursa te brojem upisanih studenata i studentskom prolaznošću, kako bi se osigurala održivost.

2.3. Metode određivanja upisnih kvota dokumentirane su. Prolaznost i dostupni resursi analiziraju se te uzimaju u obzir prilikom određivanja upisnih kvota. Upisne se kvote definiraju u skladu s veličinom institucije, dostupnošću nastavnih i istraživačkih resursa te brojem upisanih studenata i studentskom prolaznošću, kako bi se osigurala održivost.

U nekim slučajevima upisani studenti imaju nedovoljno razvijene vještine za studij, što je rezultat smanjenja broja sati likovne umjetnosti u gimnazijama. Međutim, nastavnici na prvoj godini prilagođavaju svoj rad i nastavne metode studentima različitih razina znanja i vještina. Preporuka je Akademiji poduzeti sve napore u smjeru zauzimanja zajedničkog stava svih umjetničkih institucija prema Vladi i Ministarstvu, kako bi se izmijenio nepovoljan položaj predmeta kojima se poučavaju osnove umjetnosti i kreativnosti, koje su ključne za razvoj suvremene osobe, naročito u formativnom razdoblju.

Neophodno je povećati broj sati nastave likovne umjetnosti u osnovnim i srednjim školama, odnosno gimnazijama.

2.4. Ishodi učenja definirani su na razini studijskih programa, modula i pojedinačnih kolegija te usklađeni s Europskim i Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom (odnosno, usporedivim programima u na europskim visokim učilištima).

Potrebno je bolje povezati ishode učenja definirane na razini kolegija s ishodima na razini studijskog programa.

Potrebna je jasnija razlika između ishoda učenja na preddiplomskoj i diplomskoj razini.

Ishodi učenja predstavljaju minimalni standard prolaznosti te obuhvaćaju kognitivno, afektivno i psihomotoričko područje.

2.5. Ishodi učenja definirani na razini programa, modula i kolegija temelje se na redovnoj provjeri znanja studenata tijekom studija.

Nastavnici na pojedinom studijskom programu osiguravaju da je provjera znanja studenata u skladu s utvrđenim ishodima učenja, da se provjerava cijeli spektar znanja te da je provjera u skladu s razinom kvalifikacije. Povjerenstvo je tijekom postupka dobilo uvid u preddiplomske i diplomske završne radove, doktorske disertacije te projektne i druge radove. Provjera znanja i vještina temelji se na ishodima učenja definiranim na razini programa, modula i kolegija. Provjerom znanja i vještina obuhvaćena su sva područja (kognitivno, afektivno i psihomotoričko) definiranih ishoda učenja na svakoj razini. Metode vrednovanja znanja se revidiraju i analiziraju. Preporučuje se uvođenje raznovrsnijih metoda vrednovanja znanja na preddiplomskoj i diplomskoj razini.

2.6. Studentsko opterećenje realistično odražava potreban broj sati za izvršenje svih obaveza. Raspodjela ECTS-a po pojedinim kolegijima odražava stvarno studentsko opterećenje.

Studentsko opterećenje označava vrijeme koje je potrebno da bi ispunile sve aktivnosti učenja (predavanja, seminari, projekti, praktični rad, samostalno učenje i ispiti), odnosno da bi se ostvarili očekivani ishodi učenja.

Puno studentsko opterećenje iznosi od 1500 do 1800 sati, a 1 ECTS predstavlja 25 do 30 radnih sati. Definirane su norme za izračunavanje vremena potrebnog za ispunjavanje studentskih obaveza u obliku ECTS-a. ECTS-i se raspodjeljuju u skladu s tim normama. Provedena je revizija ECTS-a.

2.7. Nastavni plan i program sadrži opis metode, odnosno kombinacije metoda razvoja kurikuluma koje se koriste za razvoj studijskih programa. Akademija je definirala kriterije za vrednovanje sadržaja i kvalitete studijskih programa.

Sadržaj i kvaliteta studijskih programa uglavnom su usporedivi s onima renomiranih europskih visokih učilišta.

Studijski programi razvijaju se u skladu s odgovarajućim metodama razvoja kurikuluma. Akademija je definirala kriterije za vrednovanje sadržaja i kvalitete studijskih programa, kao i tko i kada to vrednovanje provodi. Kako bi se sadržaj studijskih programa temeljio na suvremenim znanstvenim/umjetničkim postignućima, preporučuje se aktivno sudjelovanje u aktivnostima relevantnih mreža.

2.8. Nastavnici koriste različite nastavne metode, koje uključuju integrativno i praktično učenje. Nastavne metode koje se koriste usporedive su s onima renomiranih europskih institucija.

Nastavni plan i program uključuje različite metode učenja i poučavanja, prikladne za sveučilišne i stručne studijske programe. Integrativno se učenje potiče putem metoda kooperativnog i individualnog učenja. Potiče se suradnja s relevantnim stručnjacima te praktično učenje. Primjenjuje se *peer-review* metoda vrednovanja nastavnog rada. Preporučuje se korištenje različitih metoda poučavanja i učenja na preddiplomskoj i diplomskoj razini.

2.9. Studenti i nastavnici imaju pristup relevantnoj i suvremenoj znanstvenoj i stručnoj literaturi, a količina i dostupnost tih resursa usporediva je s onom renomiranih europskih visokih učilišta.

Studenti i nastavnici imaju pristup relevantnim i suvremenim resursima za učenje (knjižnica, e-baze časopisa, suvremena računala itd.).

Dio svojih prihoda od školarina, projekata itd. Akademija usmjerava upravo u tu svrhu. Knjižnica bi međutim trebala biti veća, a preporučuje se također uspostaviti knjižnicu medijskih resursa te proširiti e-bazu časopisa, uz nabavu dodatnih računala.

Studentima su na raspolaganju odgovarajući dodatni sadržaji, uključujući elektroničke baze časopisa, znanstvena literatura i druge izvore koji pomažu u stjecanju znanja.

2.10. Suradnja s partnerskim organizacijama je učinkovita te uključuje vanjske dionike. Praktičan rad studenata vezan je uz ostvarivanje ishoda učenja a studenti i partnerske organizacije prikupljaju podatke o njegovoj učinkovitosti.

Poslodavci se kontaktiraju s molbom da studentima omoguće praktičnu primjenu usvojenih znanja (ovo se ostvaruje putem, primjerice, studentskih projekata, stručne prakse, volonterskog rada itd.). Preporučuje se intenzivnije uključivanje ovakve suradnje u nastavni proces, uz odgovarajuće vrednovanje učinkovitosti.

3. Studenti

Zaključak je Povjerenstva da je većina potreba studenata zadovoljena. Neki se problemi mogu riješiti s vremenom: bolje studentske ankete, aktivniji Studentski zbor, bolja pripremljenost za tržište rada (kolegiji iz područja menadžmenta te karijerno savjetovanje), unapređivanje vještina akademskog i kreativnog pisanja, bolja oprema za određene kolegije te - kao što su studenti i sami istaknuli - bolja komunikacija na svim razinama (studenti - asistenti - nastavnici - uprava - razvoj programa - poboljšanje programa).

Nekoliko je stvari za pohvalu: studenti su zadovoljni mogućnostima za mobilnost, prehranom te uvjetima rada; općenito uzevši, studenti su zadovoljni Akademijom i većina njih bi je ponovo upisala. Može se ustvrditi da su studenti Akademije primijenjenih umjetnosti u Zagrebu zadovoljni studenti.

3.1. Kompetencije kandidata koje se provjeravaju pri upisu na studij u skladu su sa zahtjevima i očekivanjima njihovih budućih karijera. Upisni su kriteriji postavljeni visoko, a prikazani su u tablici 2.2. dokumenta samoanalize, u kojoj se može vidjeti da Akademija ne popunjava svoje upisne kvote, kako bi zadržala određenu razinu kvalitete.

3.2. Visoko učilište pruža potporu studentima u njihovim izvannastavnim aktivnostima. Studenti imaju mogućnost ostati i raditi u prostorijama Akademije i izvan nastave. Studenti se informiraju putem e-pošte i postera o natječajima i projektima na koje se mogu prijaviti. Postoje neke hvalevrijedne aktivnosti u kojima studenti mogu sudjelovati, primjerice na Nastavničkom odsjeku na Jabukovcu: 24-satno crtanje stripa, Cash&Carry, Dani otvorenih vrata, itd.

3.3. Studentima je omogućeno mentorstvo i savjetovanje. Većina studenata koristi mogućnost savjetovanja kako bi poboljšala svoje vještine. Ne postoji, međutim, mogućnost profesionalne orijentacije kojom bi se osigurao osobni i profesionalni razvoj studenata. Studente se ne upoznaje s potrebama tržišta rada niti ih se informira ili potiče na samozapošljavanje. Psihološko savjetovanje omogućeno je svim studentima Sveučilišta u Zagrebu.

3.4. Načini i postupci provjere znanja uspostavljeni su i objavljeni, no u praksi se razlikuju od nastavnika do nastavnika, kao i njihovih asistenata. U nekim su slučajevima asistenti bolje upoznati s radom studenata te bi njihovu ocjenu trebalo uzeti u obzir. Neki nastavnici ozbiljnije razmatraju mišljenje asistenata o studentskom radu, dok ga drugi

zanemaruju. Povratne informacije koje studenti dobivaju od nastavnika također se razlikuju od nastavnika do nastavnika, što je vezano i uz nastavničke vještine. Nastavničke je vještine nastavnika svakako potrebno unaprijediti. Ipak, valja napomenuti da je umjetnost specifično područje u kojemu je ocjenjivanje izuzetno teško, čak i s jasno definiranim ishodima učenja. Mogućnost žalbe na ocjenu definirana je Statutom.

3.5. Od 2013./2014. godine postoji službena alumni udruga. Postoji baza podataka alumnija i oni su uključeni u različite formalne i neformalne aktivnosti Akademije.

3.6. Službene mrežne stranice Akademije predstavljaju problem. Mrežne bi stranice trebale biti najvažniji medij za informiranje javnosti o radu Akademije, no neodgovarajući dizajn stranica ALU-a korisniku otežava pristup željenim informacijama.

3.7. Očito je da problem sa Studentskim zborom postoji već neko vrijeme. Studenti sami sebe krive za inertnost, nedostatak interesa i neaktivnost. Dužnost je studenata uključiti se u život Akademije, a Studentski je zbor sredstvo uz pomoć kojega mogu unaprijediti svoje iskustvo studiranja. Bez Studentskog zbora oni nemaju načina kako poboljšati studentski standard i utjecati na važne odluke koje se tiču kvalitete njihova obrazovanja. Preporuka je Povjerenstva da novi Studentski zbor izradi vlastiti statut. Takav statut, koji bi se fokusirao na specifične interese studenata, omogućio bi lakše djelovanje Zbora i bolje bi predstavljao studente Akademije.

Sa studentima je potrebno razviti bolju komunikaciju te ih bolje informirati. Studente se najviše može čuti tek kada je posrijedi neki ozbiljan problem, koji primjerice dovede do žalbe (kada je već prekasno). U bilo kojem drugom slučaju oni rijetko izražavaju svoje mišljenje ili ukazuju na probleme - ponekad se za neki problem koji se mogao riješiti odmah čuje tek nakon nekoliko mjeseci.

Kada bi unutarnji sustavi na instituciji bili otvoreniji studentima, studenti bi otvorenije izražavali svoje mišljenje ili ukazivali na probleme.

3.8. Zbog specifičnosti umjetničke akademije, studentske ankete predstavljaju ozbiljan problem. Postojeće ankete nisu adekvatne za ovu instituciju, budući da je mnogo situacija u kojima se anonimnost ankete može dovesti u pitanje. Trebao bi postojati neki drugi način da studenti ocjenjuju svoje nastavnike. Uz to, studenti ne dobivaju na uvid rezultate anketa kao što bi trebali.

4. Nastavnici

4.1. Fakultet ima dovoljan broj stalno zaposlenog nastavnog osoblja s odgovarajućim kvalifikacijama, čime se osigurava kvaliteta i kontinuitet studijskih programa. Broj i kvalifikacije umjetničko-nastavnog osoblja u skladu su sa strateškim ciljevima Akademije te na odgovarajući način pokrivaju temeljne discipline.

Visoko učilište vodi računa o umirovljenju nastavnika i njihovim zamjenama te usprkos nametnutim nacionalnim ograničenjima na zapošljavanje novih nastavnika uspijeva održati kvote.

Preporuka je Akademiji osigurati podršku asistentima u njihovu profesionalnom usavršavanju te radu na vlastitim projektima. Akademija bi im trebala osigurati radni prostor, budući da veliki dio njih nema vlastite ateljee, niti su ih s asistentskim plaćama u mogućnosti iznajmiti.

Korisno bi bilo organizirati više gostujućih predavanja, naročito stranih stručnjaka.

4.2. Akademija ima politiku rasta i razvoja ljudskih potencijala, no suočena je - kao i sva ostala visoka učilišta u RH - s problemom zabrane zapošljavanja novih nastavnika. Rješavanje ovoga problema trebalo bi biti jedan od glavnih kratkoročnih ciljeva svih hrvatskih akademija. Neophodna je i, štoviše, ključna suradnja svih institucija u ovome pogledu, kako bi njihova specifična struktura i potrebe bile prepoznate.

4.3. Akademija vodi računa o broju stalno zaposlenih nastavnika, tako da je omjer studenata i stalno zaposlenih nastavnika optimalan. Između nastavnika, međutim, postoje zamjetne razlike u obimu profesionalnog angažmana izvan nastavnog procesa, zbog čega dolazi do većeg nastavnog opterećenja nekih asistenata. Redovni nastavnici ne bi smjeli zaboraviti da nisu samo umjetnici, već i nastavnici koji imaju obaveze prema svojim studentima i Akademiji.

4.4. Akademija treba razviti odgovarajuća pravila za umjetničko-nastavno osoblje, kojima se osigurava njihovo usavršavanje u skladu s potrebama misije. Ovo je značajan izazov i na nacionalnoj razini, za umjetničko-nastavno osoblje na svim umjetničkim akademijama u Hrvatskoj. ALU bi, u suradnji s drugim akademijama, trebao organizirati više obaveznih radionica, predavanja i konzultacija za nastavnike. Njih je potrebno poticati da prepoznaju ovu potrebu za razvojem kvalitete svojih nastavničkih vještina, kao što prepoznaju potrebu za kontinuiranim profesionalnim i umjetničkim usavršavanjem.

Povjerenstvo preporučuje suradnju svih akademija i sveučilišta u Hrvatskoj na zajedničkom razvoju nastavničkih vještina. Ponuda edukacijskog programa Učenje, Poučavanje i Ocjenjivanje za nastavnike i asistente (možda i na nacionalnoj razini), odnosno potpora za sudjelovanje u programu, bila bi također učinkovit način 'nagrađivanja'. Takvim strukturiranim, zajedničkim pristupom poboljšalo bi se poučavanje i učenje, od čega bi korist imali svi nastavnici, asistenti i (što je najvažnije) studenti.

Nastavnike je potrebno poticati na sudjelovanje u programima akademske razmjene i međunarodnim radionicama, seminarima itd. Iskustvo inozemnih kolega može pomoći u osobnom razvoju, kao i razvoju planova za budućnost same institucije.

4.5. Pravila koja se odnose na nastavničko opterećenje, odnosno raspodjelu obaveza u nastavi, istraživačkom radu, mentorstvu i konzultacijama, nisu jasna ili nisu u potpunosti razvijena.

Potrebno je također jasno definirati i ujednačiti raspodjelu različitih administrativnih obaveza nastavnika, kao što je sudjelovanje u različitim odborima, vijećima, povjerenstvima ili rad na izradi dokumentacije. U suprotnom, kod nastavnika koji imaju više takvih obaveza dolazi do nezadovoljstva i drugih negativnih posljedica preopterećenosti. Preporučljivo bi također bilo uvesti mehanizme nagrađivanja nastavnika za dodatan trud ili ostvarene uspjehe.

4.6. Visoko učilište osigurava da nastavni i istraživački rad nastavnika nije ugrožen njihovim vanjskim obavezama.

Vanjske obaveze nastavnika uglavnom su u području umjetničkog i istraživačkog rada, što je u skladu s njihovim nastavnim radom. Svoje vanjske obaveze nastavnici moraju prijaviti Akademiji te odgovarajuće uskladiti sa svojim rasporedom. Posebna se pažnja posvećuje tome da se nastava redovito održava i da studenti s nje ne izostaju. U slučaju bilo kakvih problema ili poteškoća, postoje funkcionalni mehanizmi njihova prijavljivanja. Vanjske obaveze nastavnika trebale bi pozitivno utjecati na kvalitetu i učinkovitost njihovog nastavnog rada na matičnoj instituciji.

5. Znanstvena i stručna djelatnost

Povjerenstvo pohvaljuje usmjerenost Akademije ka inovacijama i uključivanju studenata i nastavnika u interdisciplinarni istraživački rad i projekte, sa svrhom potvrđivanje vodeće uloge Akademije u hrvatskom društvu i na međunarodnoj umjetničkoj sceni. Pozitivan dojam ostavlja i povjerenje koje Sveučilište u Zagrebu ukazuje Akademiji njezinim uključivanjem u razvoj sveučilišnih politika, strategija, inovacija i novih inicijativa. Preporuka bi Akademiji bila razmotriti osnivanje posebnog ureda za istraživanje i izvaninstitucionalne aktivnosti.

5.1. ALU ima definiran strateški plan istraživanja te kvalitetne planove za neka interdisciplinarna istraživanja, no praćenje, vrednovanje i planiranje takvih aktivnosti u budućnosti bi se trebalo provoditi uz pomoć ključnih pokazatelja učinkovitosti, po mogućnosti takvih koji će biti jasno razumljivi Sveučilištu i Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta.

5.2. ALU već ima razvijenu suradnju s institucijama u Hrvatskoj i inozemstvu, kao i s drugim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu. Povjerenstvo pohvaljuje takve inicijative te potiče ALU da nastavi s daljnjim razvojem i širenjem suradnje u idućem petogodišnjem razdoblju.

5.3. Akademija ima odgovarajući broj istraživača za trenutni broj istraživačkih projekata, kao i projekte koji su u planu u idućih 5 godina. Akademija je uključena u rad različitih mreža institucija u Hrvatskoj i inozemstvu (u Europi, Velikoj Britaniji i SAD-u), što je već rezultiralo različitim pogodnostima i prilikama za instituciju i studente.

5.4. Akademija objavljuje/izlaže radove u nekima od najprestižnijih međunarodnih publikacija/izložbenih prostora. Takva izuzetna međunarodna izdavačka/izlagačka djelatnost treba se dodatno proširiti i javno oglašavati, kako bi se održala i dodatno unaprijedila vodeća uloga i status Akademije u hrvatskom društvu i na međunarodnoj umjetničkoj sceni.

5.5. ALU ima nekoliko učinkovitih mehanizama za prepoznavanje i poticanje izvrsnosti svojih zaposlenika, no ne postoji definirani, strukturirani sustav nagrađivanja. Sustav nagrađivanja mogao bi uključivati dozvolu korištenja prostora Akademije (npr. ateljea) nastavnicima, a naročito asistentima, izvan radnog vremena (navečer, vikendima ili čak tijekom praznika i blagdana). Drugi načini 'nagrađivanja' mogli bi, s vremenom, uključivati i potporu ili poticaj za sudjelovanje u strukturiranom edukacijskom programu Učenje, Poučavanje i Ocjenjivanje za nastavnike i asistente (možda i na nacionalnoj razini). Svojevrсна bi 'nagrada' mogla biti i jasan, transparentan sustav napredovanja asistenata, s čvrsto definiranim rokovima. Konačno, 'nagrada' asistentima mogla bi biti i poboljšanje uvjeta rada i broja radnih sati, uzevši u obzir da većina njih odrađuje dvostruki broj sati.

5.6. Razina objavljivanja i izlaganja je odgovarajuća. S ovim bi se aktivnostima trebalo nastaviti te ih dalje razvijati i poticati u idućem petogodišnjem razdoblju, kao podršku ostvarenju misije i vizije Akademije i Sveučilišta.

5.6. Povjerenstvo pohvaljuje to što je ALU već uključen u odgovarajući broj domaćih i međunarodnih umjetničkih, obrazovnih pa čak i istraživačkih projekata.

5.8. Akademija je već uključena u aktivnosti prijenosa tehnologija i znanja, odnosno suradnje s proizvodnim i javnim sektorom, naročito u području likovne kulture i konzervatorstva. Preporuka je Povjerenstvu razviti jasne smjernice i politiku za takve vanjske aktivnosti Akademije - jasno definirati kakve su aktivnosti prikladne a kakve neprikladne, koje su pogodnosti a koji rizici po Akademiju, vanjske dionike i studente te konačno, razviti jasne, jednostavne mehanizme upravljanja prihodima - na način da se tako ostvareni, makar i skromniji prihodi, ulažu izravno u Akademiju, na dobrobit studenata. Povjerenstvo također potiče Akademiju na daljnji razvoj interdisciplinarnosti i zajedničkih projektnih aktivnosti s drugim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu, kao i drugim sveučilištima i znanstvenim organizacijama u zemlji i inozemstvu. Premda razvoj takve suradnje predstavlja određeni izazov, ona bi mogla donijeti znatne koristi, od razvoja međusobnih odnosa do profesionalnog i institucijskog razvoja.

5.9. Akademija je već uključena u aktivnosti prijenosa tehnologija i znanja, odnosno suradnje s proizvodnim i javnim sektorom, naročito u području likovne kulture i konzervatorstva. Kao što je već navedeno, Akademiji se preporučuje razviti jasne smjernice i politiku za takve vanjske aktivnosti (vidi 5.8.).

5.10. Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu trenutno je jedina umjetnička akademija u Hrvatskoj koja nudi poslijediplomski doktorski studij. Takva izuzetna akademska, istraživačka i interdisciplinarna djelatnost treba se dodatno unaprijediti, razviti i proširiti tijekom idućeg razdoblja, kako bi se održala i dodatno unaprijedila vodeća uloga i status Akademije u hrvatskom društvu, u kontekstu visokog obrazovanja te na međunarodnoj umjetničkoj sceni. ALU ima snažan i jedinstven umjetnički glas koji bi se trebao čuti puno šire; dužnost bi Akademije trebala biti ustrajno zagovarati važnost umjetnosti u društvu.

6. Međunarodna suradnja i mobilnost

6.1. Akademija olakšava i potiče mobilnost studenata s drugih visokih učilišta.

6.2. Studenti imaju mogućnost dovršiti dio svog studija u inozemstvu. Akademija se potiče da nastavi s razvojem suradnje i povećanjem broja bilateralnih i Erasmus sporazuma sa inozemnim partnerskim institucijama, budući da se time unapređuju mogućnosti kako odlazne, tako i dolazne studentske mobilnosti.

6.3. Mišljenje je Povjerenstva da Akademija potiče međunarodnu suradnju i mobilnost nastavnika. U idućih pet godina, mobilnost nastavnika trebala bi usko slijediti strateške aktivnosti Akademije i Sveučilišta. Trenutno se ne provodi analiza međunarodnog iskustva nastavnika. Potrebno je jasno definirati kakav je doprinos međunarodnog iskustva nastavnika na aktivnosti Akademije, njezinu misiju i viziju, razvoj i unapređivanje studijskih programa te unapređenje studentskog učenja.

6.4. ALU je član niza međunarodnih udruženja iz područja umjetnosti i visokog obrazovanja te ima priliku dijeliti rezultate istraživanja i iskustva sa srodnim institucijama i stručnjacima širom svijeta. U narednom je razdoblju potrebno ustrajati u kontinuiranom širenju takve suradnje i zajedničkih aktivnosti.

6.5. ALU je samo djelomično osigurao odgovarajuće uvjete za privlačenje stranih studenata. Preporuka je Akademiji nastaviti s razvojem suradnje i povećanjem broja bilateralnih i Erasmus sporazuma s inozemnim partnerskim institucijama. Potrebno je također unaprijediti mrežne stranice na engleskom jeziku, kako bi se Akademija i aktivnosti koje ona provodi približili javnosti te zainteresirane informiralo o mogućnostima studiranja u Zagrebu. Izvođenje kolegija ili studijskih programa na engleskom jeziku privuklo bi strane studente a od koristi bi bilo i za domaće (svladavanje

stručne terminologije na engleskom jeziku olakšalo bi im zapošljavanje po završetku studija te pospješilo mobilnost). Kao što je već navedeno, ALU treba ustrajati u tome da održi i dalje razvija svoju vodeću ulogu i status u hrvatskom društvu, kontekstu visokog obrazovanja te na međunarodnoj umjetničkoj sceni. ALU ima snažan i jedinstven umjetnički glas koji bi se trebao čuti puno šire; dužnost bi Akademije trebala biti ustrajno zagovarati važnost umjetnosti u društvu.

6.6. Povjerenstvo drži da je ALU samo djelomično osigurao odgovarajuće uvjete za privlačenje inozemnih nastavnika. Preporuka je Akademiji nastaviti s razvojem suradnje i povećanjem broja bilateralnih i Erasmus sporazuma s inozemnim partnerskim institucijama. Potrebno je unaprijediti mrežne stranice na engleskom jeziku, kako bi se Akademija i aktivnosti koje ona provodi približili javnosti te zainteresirane informiralo o mogućnostima poučavanja i učenja u Zagrebu. Izvođenje kolegija ili studijskih programa na engleskom jeziku također bi privuklo strane nastavnike, od čega bi studenti ALU-a imali znatne koristi (svladavanje stručne terminologije na engleskom jeziku olakšalo bi im zapošljavanje po završetku studija te pospješilo mobilnost). Mišljenje je Povjerenstva da je priča o Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, duga više od stotinu godina, izuzetna. Kada bi se za nju bolje znalo, mnogi bi umjetnici, nastavnici i studenti iz cijeloga svijeta, željeli ovdje doći i učiti.

6.7. ALU je razvio razne oblike međuinstitucijske suradnje kroz program Erasmus i druge europske projekte, bilateralne sporazume i zajedničke programe. U narednom je petogodišnjem razdoblju potrebno ustrajati u kontinuiranom razvoju takve suradnje.

7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije

7.1. Akademija likovnih umjetnosti djeluje na više lokacija, u objektima od kojih neki zahtijevaju što skorije renoviranje i osuvremenjivanje. Postojeći je radni prostor uglavnom odgovarajući, premda studenti imaju vrlo malo (ili nimalo) prostora za samostalno učenje ili sastajanje, a određeni problemi postoje i sa dostupnošću wi-fi mreže. Zgrada koju koristi Odsjek za animirani film i nove medije u izuzetno je lošem stanju. Povjerenstvo uvažava planove koje Sveučilište i Akademija imaju u pogledu razvoja zgrade i organiziranja kampusa, odnosno centraliziranja svih aktivnosti oko glavne zgrade Akademije. Takva će centralizacija aktivnosti s vremenom dovesti do smanjenja troškova održavanja i prijevoza između različitih lokacija, što će pozitivno utjecati i na nastavni proces. Za institucije ove veličine, postojeća je knjižnica premala. Premda je knjižnica solidno opremljena, potrebni su dodatan radni prostor i računala za studente, kao i pristup suvremenim bazama podataka kao što je JSTOR.

7.2. Za umjetničku akademiju ove veličine, ALU ima odgovarajući omjer nastavnog i nenastavnog osoblja. Neki su prodekani međutim preopterećeni obavezama i zaduženjima.

7.3. Preporuka je Povjerenstva nastaviti s razvojem politika kojima bi se osiguralo profesionalno usavršavanje nenastavnog osoblja, u skladu s misijom Visokog učilišta.

7.4. Neki zaštitni protokoli (korištenje i raspoloživost zaštitnih maski, skladištenje kemikalija, zaštita od štetnih isparavanja, svjetlosne i sigurnosne oznake, vatrogasni aparati te osnovna edukacija o sigurnosti i zaštiti) usklađeni su ili se usklađuju s europskim standardima. U glavnoj zgradi ne postoji alarmni sustav, odnosno sustav za otkrivanje i dojavu požara, a ne provode se niti evakuacijske vježbe. Preporuka je Povjerenstva izraditi plan evakuacije u slučaju požara te provoditi vježbe barem jednom ili dvaput godišnje (ovo je važno naročito za studente prve godine, koji neće znati što činiti ili gdje krenuti u slučaju požara - to im je potrebno objasniti, provesti ih kroz evakuacijske procedure te im omogućiti da kroz vježbu samostalno napuste zgradu.) Evakuacija bi se trebala provesti u roku od nekoliko minuta. Potrebno je također izraditi i redovito revidirati odgovarajuću strategiju za evakuaciju osoba s invaliditetom (studenata, nastavnika i posjetitelja). Na Akademiji je odnedavna poboljšan pristup osobama u invalidskim kolicima te su opremljeni posebni toaleti za osobe s invaliditetom.

7.5. Nabava suvremene opreme (alata, peći, opreme za ekstrakciju) u skladu je s misijom Akademije. Akademija ima nedostatnu računalnu opremu te slab pristup wi-fi mreži. Na srodnim je institucijama u Europi studentima obično dostupan zaseban prostor s računalima u kojemu mogu učiti, baviti se istraživačkim radom te pisati radove.

7.6. Za institucije ove veličine i značaja, postojeća je knjižnica premala. Premda je knjižnica solidno opremljena, potrebni su dodatan radni prostor i računala za studente (budući da knjižnica nije samo mjesto za posuđivanje literature). Suvremena knjižnica treba obuhvaćati/sadržavati i radni prostor za studente, računala, skenere i pisače, pristup bazama podataka kao što su JSTOR i Lynda, pretplatu na relevantne e-časopise te mogućnost nabave e-knjiga (što bi studentima trebalo biti dostupno i kada se nalaze izvan prostora Akademije).

7.7. Svi su studenti u mogućnosti dovršiti svoj studij na Akademiji. Financiranje i uvjeti financiranja transparentni su i ne ograničavaju autonomiju Visokog učilišta. Povjerenstvo uvažava činjenicu da je većina poteškoća koje Akademija ima s financiranjem posljedica izvanjskih i nacionalnih ograničenja.

7.8. Akademija koristi vlastita sredstva za unapređivanje kvalitete nastavne i umjetničke djelatnosti, u skladu s vlastitom i sveučilišnom misijom. S ovime bi se trebalo i nastaviti, naročito u segmentima gdje je središnje financiranje nedostatno. Potrebno je razviti odgovarajuće politike za takve vanjske aktivnosti i istraživačku djelatnost. Neovisna vanjska suradnja koja rezultira vlastitim prihodima učinkovit je mehanizam ujednačavanja, odnosno popunjavanja proračuna u situaciji gdje postoje poteškoće s

financiranjem. Valja napomenuti i to da je Sveučilište u Zagrebu nedavno osnovalo i poseban ured za razvoj nastavničkih vještina. U tome je svakako potrebno ustrajati. Povjerenstvo preporučuje suradnju svih akademija i sveučilišta u Hrvatskoj na zajedničkom razvoju nastavničkih vještina.